

Pictor Valentin Tănase

*Prof.univ.dr. Valentin CIORBEA**

COMEMORAREA GENERALULUI PAUL TEODORESCU LA 40 DE ZILE DE LA TRECEREA LA CELE VEȘNICE

În dimineața zilei de 17 ianuarie 1981, ora 9.30, trecea la cele veșnice vegheat de maicile Mănăstirii Dintr-un Lemn, generalul Paul Teodorescu, al treilea mare ctitor, după Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu, al Sfântului lăcaș. Avea 92 de ani, 6 luni și 17 zile. Se retrăsese la Sfânta mănăstire în luna mai 1980.

Cu rigoarea care i-a caracterizat personalitatea și realizările sale, a pregătit și notat cu minuțiozitate cerințele înmormântării sale. La 29 iunie 1979 stabilește pe cei 17 colaboratori și prieteni, la care a alăturat și pe cei doi nepoți ai săi, Paul Dan și Paul Nicolae,

să se ocupe de împlinirea dorințelor sale.

Lasă 14 precizări în varianta decesului la București care fac referire la ținuta în care trebuia îmbrăcat, anunțarea decesului la rude, prieteni și instituții. A lăsat indicații privind așezarea în sicriu, pregătirea mormântului din cimitirul Mănăstirii Dintr-un Lemn, cheltuielile ș.a.^[1]. Foarte important în „Ultimele dorințe” sunt recomandările și stabilirea personalităților care trebuiau să ducă mai departe tradiția conlucrării Sfintei mănăstiri cu Aviația, Marina și Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”.

În ultimii ani de viață s-a bucurat de prețuirea și omagierea din partea subordonaților și colaboratorilor apropiați. După trecerea celor 40 de zile de la deces colaboratorii apropiați și membrii familiei au organizat „Parastasul de 40 de zile” defunctului Paul Teodorescu în Biserica Boteanu din București, slujba cea mai importantă după trecerea la cele veșnice. Se marca astfel momentul când sufletul celui decedat se înălța la Ceruri, lângă Domnul Iisus Hristos.

I-a revenit colonelului (r) Grigore Mastacan, colaborator apropiat, onoarea de a-l omagia pe mult regretatul general Paul Teodorescu. Publicăm în numărul de față al revistei „Misiunea” ineditul document pus la dispoziția noastră de către doamna Rocsana Ursu, nepoata colonelului Ionescu-Filiași și el colaborator și prieten apropiat al mult regretatului general, cu prilejul împlinirii a 45 de ani de la deces. Adresăm distinsei Doamne și pe această cale respectuoase mulțumiri.

„DISCURS OMAGIAL

rostit în Biserica Boteanu la 21 februarie 1981, orele 19 cu ocazia

comemorării a 40 de zile dela decesul

GENERALULUI TEODORESCU PAUL

Prea Cucernici Părinți Slujitori ai Altarului.

Onorată Familie,

Distinsă Asistență.

Pătruns de realitatea vieții, conștient că orice om se naște cu două certificate: unul de NAȘTERE cu dată certă, iar celălalt de MOARTE cu dată absolut necunoscută fiecăruia dintre noi, convins că nici un om nu poate ști când îi va veni momentul de intrare în cealaltă viață, reamintindu-ne mereu că „Mâine” este întotdeauna nesigur, încă de acum 8 ani Generalul TEODORESCU PAUL s-a hotărât și a scris cu mâna sa proprie:

„Ultimele sale dorințe”

„Originea și viața sa”

„Sfaturi și principii de comportare”

„Concluzii”

toate cu dorința de a fi citite și eventual folosite de către nepoții săi.

Cum însă unii dintre nepoții săi se găseau cu activitatea profesională și cu domiciliul în alte orașe din țară și cum chiar și cel mai apropiat dintre nepoți, domiciliat în București, era adesea susceptibil de a pleca în misiuni profesionale, în țară, sau chiar în străinătate, Generalul TEODORESCU PAUL s-a gândit și a rugat pe câțiva dintre bunii săi prieteni și colaboratori, să primească să se ocupe de aducerea la îndeplinire a „Ultimelor sale dorințe”, acelea care se refereau la înmormântarea sa, motivând acesta că deznodământul s-ar putea ivi prin surprindere și că deci, în afară de nepoții săi, ar fi bine să mai fie cineva care să se ocupe de înmormântarea sa.

Iar pentru coordonarea acțiunilor celor aleși de dânsul în acest scop, a apelat la Domnul General IONESCU T. IOAN, vechi și apropiat prieten, care cu devotament, credință și sârguință s-a oferit să ducă la îndeplinire, cu sfințenie, cele dorite de Generalul TEODORESCU PAUL, generalul lăsând în acest scop, un C.E.C. pentru acoperirea tuturor cheltuielilor.

În „Ultimele sale dorințe” Generalul TEODORESCU PAUL a insistat în mod deosebit să i se facă o înmormântare sobră și în mod cu totul și cu totul deosebit a insistat ca indiferent unde i-ar surveni sfârșitul vieții sale, să fie înmormântat la Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde avea aprobat de Sfânta Episcopie de Vâlcea un loc de veci, loc ales și fixat în cimitirul bisericii Dintr-un Lemn de către Maica Stareță Epiharia și pe care loc – după planul generalului – a fost săpată o groapă-nezidită, deasupra căreia a fost turnată o bordură de beton pe care au fost așezate 3 plăci de marmură și pe care plăci se află scrisă o pisanie, cu cuvinte izvorâte din inima și cugetul său sincer și adevărat patriot.^[2]

În „Ultimele sale dorințe”, Generalul, pe lângă altele, face următoarele două precizări:

UNA: „Am ales acest loc, contra voinței familiei mele (care ținea absolut ca părinții și frații să fim cu toții împreună, în cavoul familiei de la Bacău), pentru că m-am simțit pentru totdeauna atras și legat sufletește de Mănăstirea Dintr-un Lemn (când am restaurat-o din temelie în anii 1938-1940), precum și în semn de prețuire a Soborului acestui sfânt Locaș, prin a cărui muncă istovitoare, iubire creștinească și păstrare excepțională a devenit astăzi o nestemată a Bisericii Române. Aceasta fiind dorința mea supremă, trebuie să fie transportat și înhumat la mănăstire și nu în altă parte, decât în țara mea”.

A DOUA PRECIZARE: „Cripa dela Bacău rămâne rezervată Mariei, sora noastră de inimă, drept recunoștință

pentru devotamentul, cinstea și munca neegalată de nimeni, în decursul de 40 de ani, față de sora mea Maricel – îngrijind-o de o boală incurabilă timp de 20 de ani și față de întreaga noastră familie“. Ambele sale dorințe au fost îndeplinite cu fidelitate și credință.

Încă din luna mai 1980, Generalul TEODORESCU PAUL a dorit și acceptat să se retragă la Mănăstire unde timp de 8 luni de zile s-a bucurat, pe de o parte de o climă dulce și plăcută, de o vegetație luxuriantă și aer curat, iar din partea conducerii Mănăstirii și a Soborului de maici, a beneficiat de cea mai deosebită, perseverentă, continuă, călduroasă și binemeritată îngrijire și companie, toate acestea contribuind ca sfârșitul vieții sale să fie nu numai deosebit de uman, ci totodată fără nici un fel de necazuri.

Numai în ultimele zile nu a mai putut părăsi patul, îndeplinindu-i-se toate regulile creștinești de împărtășanie și rugăciuni, dându-și obștescul sfârșit cu lumânări între degetele mânilor sale, sub privirile pline de duiosie și tristețe ale mult apreciatelor sale măicuțe. În această perioadă de vreme a mai fost vizitat de către familia sa și unii dintre foștii săi prieteni și colaboratori.

A decedat la 17 ianuarie 1981 orele 09.30' și a fost înmormântat la 20 ianuarie 1981.

Slujba religioasă a fost oficiată în afara Mănăstirii de către un numeros și distins sobor de preoți și diaconi, răspunsurile fiind date de către impresionantul cor al maicilor.

Au rostit cuvântări omagiale:

- Locotenent-Colonel Aviator ERCAN C. din partea Departamentului Aviației Civile;
- Generalul Ionescu T. Ioan din partea prietenilor și colaboratorilor generalului;
- Comandorul aviator Pavlovschi Mihail, din partea veteranilor aviatori;
- Contra-Amiralul Horia Măcelaru (Sic) din partea veteranilor marinari;
- Preotul Arhimandrit Dr. Chesarie Gherghilescu din partea Patriarhiei Române;
- Preotul Vicar Dumitrescu Ion din partea Episcopului și a Episcopiei de Vâlcea.

Convoiul funerar având în față crucea, toaca și cele 7 coroane de garoafe naturale, soborul de preoți și corul, sicriul purtat pe brațe de unii dintre foștii săi prieteni și colaboratori, urmat de familie și o parte din asistență, a făcut înconjurul Mănăstirii – după tradiție – după care sicriul a fost preluat pe umeri de 8 elevi din Școala Militară de Geniu – Vâlcea, iar întreaga coloană s-a îndreptat spre locul de veci, în sunetele marșului funebru intonat de Muzica Militară a Garnizoanei Vâlcea.

După înmormântare, onorurile militare cu 3 salve de arme și Imnul Național au fost date de către subunitatea de onoare, cu muzică și drapel, trimise de către

Garnizoana Vâlcea. În afară de familie, întregul personal al Mănăstirii, un grup de 50-60 foști prieteni și colaboratori sosiți din București cu un autocar-turism și cu mașini personale, asistența a devenit impresionant de mare prin participarea unei părți a populației locale.

Așa a dispărut din mijlocul nostru, din mijlocul acelora care l-au cunoscut, apreciat și iubit, din mijlocul unui întreg popor a cărui binevoitor și credincios soldat a fost, deosebit de valorosul, prea iubitul și mult veneratul nostru, Generalul TEODORESCU PAUL.

Dar – așa cum spunea generalul De Gaulle la dispariția Generalului francez Leclerc – „el nu este mort, e numai dus, căci un soldat nu moare, ci se mulțumește să dispară“.

„Onorată familie“

„Distinsă asistență“,

Cei aproape 93 de ani, cât a trăit Generalul TEODORESCU PAUL, reprezintă o viață îndelungată, o viață pe care mulți ar dori să o atingă. Cariera militară, însă, i-a fost mult prea scurtă, numai 32 de ani.

Dar așa cum bine spune dictonul latin „Non multa sed multum“, realizările Generalului TEODORESCU PAUL, neegalate de nici un general din vechiul anuar al armatei române, capătă proporții, profunzime și importanță nu prin numărul anilor serviți în armată, ci prin conținutul lor, prin ineditul lor, prin varietatea și complexitatea lor, și mai ales prin stringența necesității apariției lor, în diferite etape ale dezvoltării și modernizării armatei noastre în perioada anilor 1920-1940.

Din 1908 când a pus tresa de sublocotenent și până la 6 septembrie 1940 când, general fiind, a demisionat din armată, la vârsta de numai 52 de ani, Generalul TEODORESCU PAUL a parcurs pas cu pas, treaptă cu treaptă toată ierarhia unei cariere de ofițer de elită, de ofițer de mare valoare, remarcându-se în toate ocaziunile nu numai prin temeinicia pregătirii sale profesionale, ci prin înțelegerea clară a problemelor de ordin politic, social și economic, toate acestea filtrate prin pânza deasă a unui caracter demn și integru, a unui om adevărat, a unui bun român și mare patriot.

Nimic altceva decât valoarea lui îl indica și determina pe cei în drept să-i ofere posturi, funcții și situațiuni de cea mai mare importanță și răspundere, de multe ori considerat ca fiind singurul care ar putea rezolva cu bine asemenea probleme.

Păstrând proporția importanței lor și urmărind succesiunea lor în decursul anilor, funcțiunile și activitățile Generalului TEODORESCU PAUL ar putea, sintetic fi arătate astfel:

- Absolvent al Liceului Militar Iași;

- Avansat S.Lt. în 1908 și repartizat, după cerere, la Regimentul 16 Inf. Fălticeni;
- Ofițer instructor la Șc. Ofițeri de Rezervă Ploiești;
- Ofițer elev la Șc. Specială Inf. Ploiești;
- Ofițer instructor la Șc. Pregătitoare ofițeri activi de Inf. București;
- Participant la Războiul Mondial din 1916-1918 ca ofițer-aghiotant al Generalului Aslan, comandantul Armatei a 3-a române și apoi
- Ofițer stagiar în Statul Major – biroul de operații – al Grupului de apărarea Dunării, comandat de General Iancovescu;
- Ofițer stagiar în Statul Major al Div. 10 Moldova;
- Director de cabinet al ministrului de Război, G-ral Iancovescu;
- Participant în Comisia Interministerială Română care a mers în Rusia în 1917 pentru a cere cele 8.000 de vagoane grâne împrumutate de România armatei rusești – sau cel puțin o parte din ele – fără rezultate pozitive însă.
- Trimis în Franța (1918-1920) la Șc. Sup. de Război, fiind deja admis la Șc. Sup. de Război București și clasificat al 2-lea încă de mai mulți ani;
- Reținut în 1921 stagiar în Statul Major al Corpului Ar. Francez cu garnizoana la Lyon;
- Câștigător al întrecerii de urcat pe Mont Blanc, altitudine 4.807 m;
- Profesor la Șc. Sup. de Război – Buc., Tactica Generală și Tactica Aviației;
- Șef de Stat Major al Inspectoratului General al Aviației;
- Participant în Delegația militară Română la nivel înalt pentru cunoașterea progresului aviației în mai multe țări din Europa;
- Ajutor de Comandant la Rgt. 23 Inf. Călărași;
- Comandant al Regimentului 6 „Mihai Viteazul”, devenit Regiment de Gardă;
- Atașat militar la Paris – Bruxelles și Madrid;
- Comandant al Șc. Sup. de Război;
- Ministru Subsecretar de Stat al Min. Ap. Naționale;
- Ministrul Aviației și Marinei;
- Comandant al Diviziei de Gardă, de unde la 6 septembrie 1940 demisionează din armată la vârsta de 52 de ani;
- În decursul ultimilor ani, chiar și când era Atașat Militar la Paris, toamna era chemat și îndeplinea funcția de Șef de Stat Major la manevrele generale de toamnă;
- Cultivator ca Cincinatus și apoi Președinte al Sindicatului cultivatorilor de orez;
- Nu a fost căsătorit;
- Pe lângă multe alte decorații românești și străine, a fost poate singurul ofițer din armata română care a fost

decorat cu cele 3 grade ale Legiunii de Onoare franceze – ofițer, comandor și mare ofițer cu placă.

În afară de activitățile care decurg din aceste funcții militare, a fost un prodigios scriitor militar, cu unele lucrări premiate de Academia Română; a fost Membru Corespondent al Academiei Române; a fost Membru Activ al Academiei de Științe; a întocmit o teză de doctorat cu subiectul „L’opinion publique européenne sur la guerre de l’Indépendance de la Roumanie de 1877-1878”, lucrare întocmită pe baza a 3.067 fișe, toate depuse la Biblioteca Academiei Române, această teză a fost primită elogios de Comisia de Verificare a Sorbonei în 1936, dar care din cauza indisponibilității, generalul fiind mult prea solicitat și ocupat în țară, apoi evenimentele din perioada 1938-1945, a rămas nesusținută. Totuși în ultimii ani, problema a fost reactualizată și Sorbona din Paris l-a invitat să meargă să-și susțină teza de doctor în istorie. La vârsta de peste 90 de ani se pregătea să plece la Paris pentru susținerea tezei, însă din cauza vârstei și sănătății, problema a rămas de domeniul unei „opere neterminate”.

În fine, între anii 1938-1940 a restaurat din temelie Mănăstirea Dintr-un Lemn (clădirea mare), iar în timpul cât a avut orezăria dela Joița a reparat biserica din sat, a adus lumina electrică în sat și multe alte binefaceri.

Este adevărat că timpul abia ne îngăduie să enumerăm doar realizările importante îndeplinite de Generalul TEODORESCU PAUL în timpul celor 32 de ani de carieră militară.

Totuși, nu putem să nu ne oprim puțin asupra următoarelor 3 din operele sale și anume:

1. ȘCOALA SUPERIOARĂ DE RĂZBOI denumită astăzi Academia Militară

De sigur nimeni nu ar putea diminua impozanta sa înfățișare, soliditatea construcției sale care a trecut cu brio examenul a două mari cutremure și nici nu ar putea nega tehnicitatea arhitecților și constructorilor săi, dar nu clădirea a creat funcționalitatea unei Școli Superioare de Război, ci ideea de a avea o Școală Superioară de Război la nivelul unui învățământ superior militar care să îmbrățișeze nu numai formarea viitorilor ofițeri de stat major, ci și pe aceea a tuturor ofițerilor superiori din armată, a generalilor și a tuturor marilor comandanți, pentru a realiza în final o unitate de doctrină pe întreaga conducere militară, această idee a determinat pe constructori să realizeze o clădire centrală și două blocuri în care cei predestinați, prin calitățile lor și prin pregătirea lor, să devină ofițeri de Stat Major, să găsească în aceste construcții nu numai condițiile optime ale desfășurării unui proces de învățământ superior, ci și toate facilitățile de ordin administrativ, economie de timp și bani, bune condițiuni de studiu acasă, etc.

În consecință, arhitecții și constructorii nu au făcut decât să materializeze concepția și dezideratele propuse, cu competență, abilitate și tact, de către Generalul TEODORESCU PAUL, care timp de 18 luni cât a durat construcția – deși avea și alte funcțiuni de Stat – nu a precupețit nimic și zilnic, noaptea târziu era prezent pe șantier.

Rezultatul a fost un mare succes, care an de an a fost recunoscut de către profesorii, elevii, familiile acestora și toți aceia care și-au desăvârșit pregătirea lor profesională la nivelul cel mai înalt și în condițiuni de cazare, confort, economisire de timp și bani, etc. de necrezut.

Iar din p.d. vedere pecuniar, toată această măreață citadelă de învățământ superior militar, a fost realizată fără nici un leu din bugetul Min. Ap. Naționale.

În măreția Școlii Superioare de Război, ca în luciul unei ape cristaline, se oglindește chipul și marea personalitate a aceluia care a conceput-o și realizat-o, Generalul Paul TEODORESCU.

2. SILOZURILE, a căror impunătoare înfățișare se arată călătorului din tren, mai ales pe Bărăgan.

Într-un moment când grânele țării noastre încărcate în vapoare, stăteau nedescărcate, în locație, în unele porturi din străinătate, din cauză că marfa nu corespundea calitativ, într-un Consiliu de Coroană din acea vreme (1938), după lungi și apăsătoare dezbateri, Consiliul propune pe Generalul TEODORESCU PAUL ca fiind cel mai indicat să rezolve această problemă.

Generalul acceptă propunerea de a construi un număr de 76 de silozuri, propunând la rândul său ca acestea să nu fie construite de către Societățile Anonime de Construcții – care ar fi mărit mult prețul de cost – ci să fie rezolvate de către stat; iar ulterior, fiind bine și oportun informat, orientat și documentat, reușește să achiziționeze din Germania – pe credit, cu plată în 7 ani – toate agregatele, instalațiile tehnice etc.

Plata acestora s-a efectuat din surplusul de preț al cerealelor, a căror calitate devenise superioară.

Deci și această mare realizare s-a efectuat fără a greva bugetul statului, care în acea epocă avea ca obiectiv principal apărarea țării.

3. REGIMENTUL 6 M.V., devenit Rgt. de Gardă

De foarte multe ori Generalul repeta: „Cea mai mare satisfacție în cariera mea a fost determinată de cele realizate în Regimentul M.V.”.

De altfel, atât înalte personalități din țară, cât și de peste hotare, atașații militari străini, diferite misiuni și delegații străine, care au vizitat regimentul M.V., au avut – la adresa regimentului – numai aprecieri elogioase. De ex. Generalul Gorraux a scris în cartea de aur a regimentului că „este unul din cele mai frumoase regimente din Europa”. Iar Generalul MacArthur în 1932, după ce

a asistat pe Stadionul Republicii la reeditarea de către regiment, a bătăliei dela Șelimber, a spus că „acum îmi dau seama că Ardealul nu a fost răpit de la unguri în 1918 cum susținea propaganda ungurească – ci el era al Românilor și că doar atunci s-a realipit la România”.

În adevăr, atât pentru trupă cât și pentru subofițeri și ofițeri s-au realizat transformări structurale din toate p. de vedere, modernizând: instrucția, viața de cazarmă și educația după cele mai avansate principii și norme de cultură și civilizație.

Viața soldaților în cazarmă a devenit așa de folositoare și plăcută încât la lăsarea la vatră a acestora, ziua despărțirii lor de foștii lor instructori, de comandanții lor, de Comandantul lor de regiment, se transforma într-un adevărat delir de strigăte, urale, ridicări pe brațe, îmbrățișări și multe, multe lacrimi de mulțumire și rămas bun.

Subofițerii și ostașii T.R. au fost formați și considerați ca fiind ajutoarele cele mai de preț ale ofițerilor instructori și ale comandanților lor și mai ales tovarăși de viață pe câmpul de luptă. Ofițerilor li s-a acordat o atenție, o considerație și o încredere, încât fiecare devenea un vultur înnaripat, capabili să abordeze cele mai îndrăznețe năzuințe, capabili să treacă probele cele mai grele, căpătând o încredere și o voință de a realiza și de a reuși oricând și în orice împrejurare.

Pentru toți și pentru fiecare în parte Generalul TEODORESCU PAUL devenise fratele lor, părintele lor, maestrul lor. Regimentul nu mai semăna a cazarmă, ci toți: soldați, subofițeri și ofițeri se simțeau ca într-o familie, având de toate: hrană, îmbrăcăminte, cazarmament, baie cu dușuri, frizerie, cabinet dentar, infirmerie, sală de spectacole, popote, cazinou etc., etc.

Dar dacă pentru ostașii regimentului și corpul său de subofițeri și ofițeri, cele realizate de Generalul TEODORESCU PAUL at fi putut fi considerate ca fiind un scop atins, pentru Generalul TEODORESCU PAUL toate acestea nu constituiau decât satisfacția de a fi demonstrat că totul este posibil și că atunci când se vrea, se perseverează și se lucrează cu chibzuință, cu bună credință, cu cinste și corectitudine, cu adevărată dragoste pentru țară și popor, atunci totul este posibil.

În consecință, cu mult tact, cu modestie și fără îngâmfare, scoțând în evidență că ceea ce s-a realizat în Regimentul Mihai Viteazul este rodul muncii și strădaniei tuturor, de la soldat până la colonel, demonstrând că însușirile native ale ostașului român sunt nebănuite de mari, cu condiția ca să fie cineva care cu îndemănare, răbdare și bună credință să le dezvolte, Generalul TEODORESCU PAUL merge cu gândul cinstit, de un înalt patriotism, la ideea că ceea ce s-a realizat în acest regiment este necesar și se poate realiza în toată armata.

Conducerea superioară a oștirii își însușește acest

p. de vedere și prin conferințe, vizite făcute de diferiți comandanți de regimente la regimentul M.V., prin schimb de experiență, convocări pe Corpuri de Armată și altele, se reușește ca într-un timp record (1-2 ani), cele realizate la Rgt. M.V. să fie generalizate pe toată armata, la unele unități poate chiar mai mult și mai bine.

De aici încolo, adică de prin 1934-1935, armata română modernizată, instruită, dotată și înarmată a devenit o armată capabilă să-și apere independența și siguranța țării, iar în proba finală – confruntarea cu inamicul – să-și merite din plin decorațiile primite, citările prin ordine de zi, salvele de tun trase în onoarea victoriilor sale și recunoștința acelora pe care i-a eliberat și apărât.

Iată pentru ce sunt convins că oricine l-a cunoscut și a lucrat cu Generalul TEODORESCU PAUL, nu poate să nu gândească că armata și țara nu vor aprecia cele ce cu atâta credință Generalul TEODORESCU PAUL a făcut pentru armata română, pentru țara și poporul nostru român.

„ONORATĂ FAMILIE”

„DISTINSĂ ASISTENȚĂ”

Portretul Generalului TEODORESCU PAUL, în lumina vieții sale, a faptelor și realizărilor sale în viață, îl arată ca pe un om care a fost:

Serios, corect, drept, cinstit, sobru, modest, ordonat, ponderat, demn, integru, intransigent, mândru dar nu închipuit, ambițios dar nu vanitos, nu s-a aplecat dar nici nu a umilit, nu s-a comportat mic față de cei mari, nici mare față de cei mici, recunoscător atât celor mari, cât și celor mici, disciplinat și politicos dar nu servil, pasionat și entuziast dar nu impulsiv, idealist, visător, contemplativ dar activ și realist, prieten discret, devotat și statornic dar numai cu cei ce meritau; mărirea nu l-au amețit, greutățile nu l-au descurajat, închisorile nu l-au doborât, binevoitor, indulgent, uman dar sever când trebuia să ia o măsură pentru a îndrepta și a servi drept exemplu, nu pentru a distruge; atent față de subalterni de la care cerea păreri și primea sugestii considerându-i colaboratori; energic, dinamic, optimist-robust și sigur de reușită: fericit în îndeplinirea datoriei pe care o considera ca fiind cea mai deplină răsplată; temerar, cutezător dar prudent și conștient de pericol; curajul răspunderii apărător fanatic al bunului public; patriot loial și zelos; autoritar dar nu absurd; nobil în sensul superior al cuvântului; generos, altruist, n-a invidiat, n-a gelozit, n-a persecutat, n-a fost răzbunător, n-a făcut rău nimănui, n-a făcut politică, n-a încurajat „biserițele”, dar a restaurat și reparat mănăstiri și biserici, a disprețuit profund lenea, necinstea, minciuna, obrăznicia, înfumurarea, lauda de sine, reclama și lipsa de caracter; a botezat, a cunoscut și a fost întotdeauna un bun sfătuitor, a ajutat pe cei lipsiți

de mijloace și mai ales pe cei loviți de vreo nenorocire.

Prin toate aceste însușiri, controlate, dirijate și folosite oportun; prin exemplul său personal arătat în toate împrejurările, Generalul TEODORESCU PAUL a fost pentru toți cei care l-au cunoscut: prototipul ofițerului de elită, al șefului militar deosebit, al omului adevărat, model de imitat, către care fiecare s-a străduit să se ridice.

Personalitatea și realizările sale au fost cunoscute nu numai în țară ci și peste hotare. Un singur exemplu: când Generalul DE GAULLE a fost în țară la noi și l-a revăzut, i-a reamintit cu interes conversația pe care au avut-o prin 1935-1936 la Paris despre noua doctrină în armată bazată pe aviație și moto-mecanizate.

Cunoașterea și recunoașterea realizărilor lui, înseamnă pentru generațiile de ofițeri de astăzi și cele următoare, pe deoparte sinceritatea, loialitatea și recunoștința acestora, iar pe de altă parte pentru aceste generații, acesta va însemna un îndemn, un îndreptar pentru modul cum să-și călăuzească pașii, căci este știut că din strădaniile și virtuțile înaintașilor își trag seva și sensul vieții generațiile viitoare.

Si suntem siguri că nu vor lipsi nici momentul și nici oamenii care pătrunși de o luminozitate interioară și care dotați cu o scară infinită de posibilități, să nu eternizeze chipul și prestigioasa personalitate a Generalului TEODORESCU PAUL, pentru ca generațiile viitoare – ca și generația noastră – să se bucure, să se mândrească și să ia exemplu din viața, gândirea și faptele unuia dintre cei mai de laudă dintre înaintașii acestora.

L-am cunoscut din ziua când am ieșit sublocotenent în 1930 în Regimentul de Gardă, am lucrat împreună multe zeci de ani, i-am fost unul dintre cei mai apropiați; l-am apreciat, l-am stimat și l-am iubit. M-am rugat lui Dumnezeu să-l odihnească în pace! Cu aceeași credință și respect mă rog astăzi lui Dumnezeu pentru sănătatea Dvs., a tuturor, ca să trăiți să-l pomeniți în adevărata lumină a faptelor sale.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Col. (r) Mastacan Gr. Grigore (Sic)

(semnătura)”

THE COMMEMORATION OF GENERAL PAUL TEODORESCU 40 DAYS AFTER HIS DEATH

Abstract: The article presents the commemoration of General Paul Teodorescu (1888-1981), 40 days after his death, at Boteanu Church, Bucharest.

Keywords: Paul Teodorescu, commemoration, Boteanu Church

[1] *Prof.univ.dr. Valentin Ciorbea, membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România.

Vezi pe larg la Valentin Ciorbea, *Generalul adjutant Paul Teodorescu (1888-1981). Dimensiunile creativității*, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2023, pp. 311-323.

[2] Testamentul de pe plăcile de marmură ale mormântului: „Trăiască în veci în granițele străbune România făurită eroic de bravul și înțeleptul ei popor călăuziți

de flacăra vie a conștiinței naționale. Apărați și ridicați mereu mai sus frumoasa noastră Țară. Aici odihnește fratele vostru Paul (1888-1981) care cu pioasă recunoștință a cinstit amintirea voastră. Cei adormiți întru Domnul, ctitori și veghetori ai acestui sfânt lăcaș, precum și smerita osârdie a celor de acum închinată izbăvirei lui de la pieire spre a încredința pilduitor viitoarelor generații ca nestemată din scumpa zestre a neamului românesc. Rămâi cu bine veghiind veșnic iubita mea țară”.